

Evropská rada

Brusel 30. června 2023
(OR. en)

EUCO 7/23

CO EUR 5
CONCL 3

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Zasedání Evropské rady (29. a 30. června 2023) – závěry

Delegace naleznou v příloze závěry, které přijala Evropská rada na výše uvedeném zasedání.

Na zasedání Evropské rady se uskutečnila výměna názorů s generálním tajemníkem NATO Jensem Stoltenbergem o spolupráci mezi EU a NATO a o euroatlantické bezpečnosti, zejména s ohledem na třetí společné prohlášení, jež bylo podepsáno dne 10. ledna 2023.

*

*

*

I. UKRAJINA

1. Evropská rada znovu důrazně odsuzuje válečnou agresi Ruska vůči Ukrajině, jež představuje zjevné porušení Charty OSN, a připomíná, že Evropská unie neochvějně podporuje nezávislost, svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic i její přirozené právo na sebeobranu proti ruské agresi. Evropská unie bude Ukrajině a jejímu lidu i nadále poskytovat významnou finanční, ekonomickou, humanitární, vojenskou a diplomatickou podporu, a to tak dlouho, jak bude třeba.
2. Evropská rada opětovně potvrzuje, že EU je připravena Ukrajině poskytovat udržitelnou vojenskou podporu tak dlouho, jak bude třeba, zejména prostřednictvím vojenské pomocné mise EU a Evropského mírového nástroje. Evropská rada zhodnotila pokrok dosažený při dodávkách a společném nákupu jednoho milionu kusů dělostřelecké munice a raketových střel pro Ukrajinu. Zdůrazňuje význam soustavného úsilí členských států s cílem pomoci pokrýt naléhavé vojenské a obranné potřeby Ukrajiny, aniž je dotčena zvláštní povaha bezpečnostní a obranné politiky některých členských států, a při zohlednění bezpečnostních a obranných zájmů všech členských států.

3. Evropská unie a členské státy jsou připraveny přispívat společně s partnery k budoucím závazkům v oblasti bezpečnosti vůči Ukrajině, což Ukrajině pomůže zajistit obranu země v dlouhodobém horizontu, odrazovat od aktů agrese a vzdorovat snahám o destabilizaci. V této souvislosti urychleně posoudí možné formy tohoto příspěvku. Uvedené závazky budou přijaty při plném respektování bezpečnostní a obranné politiky některých členských států a při zohlednění bezpečnostních a obranných zájmů všech členských států. Evropská rada se bude touto záležitostí i nadále zabývat.
4. Evropská rada důrazně odsuzuje záměrné zničení přehradní hráze Kachovské vodní elektrárny, které s sebou nese ničivé humanitární, ekologické, zemědělské a hospodářské následky a ohrožuje bezpečnost a zabezpečení Záporožské jaderné elektrárny. Evropská unie a její členské státy jsou připraveny poskytnout Ukrajině další podporu nad rámec mimořádné pomoci v zájmu zlepšení situace, jež je poskytována prostřednictvím mechanismu civilní ochrany Unie. Evropská unie plně podporuje činnost Mezinárodní agentury pro atomovou energii, jejímž cílem je zvýšit jadernou bezpečnost a zabezpečení na Ukrajině.
5. Evropská unie a její členské státy zintenzivní úsilí o využití diplomatických kontaktů a budou nadále spolupracovat s Ukrajinou a dalšími zeměmi s cílem zajistit co nejširší mezinárodní podporu klíčovým zásadám a cílům ukrajinského mírového programu, mimo jiné v rámci nadcházejícího summitu o mírovém programu. Veškeré iniciativy směřující ke komplexnímu, spravedlivému a trvalému mírovému řešení na Ukrajině musí být založeny na plném respektování její nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic.

6. Evropská rada zdůrazňuje, že je třeba společně s partnery zajistit pro Ukrajinu na nadcházející léta stabilní, předvídatelnou a udržitelnou finanční podporu. Evropská rada opětovně vyzývá Evropskou investiční banku, aby v úzké spolupráci s Komisí a mezinárodními finančními institucemi zvýšila svou podporu pro nejnaléhavější potřeby Ukrajiny v oblasti infrastruktury. Evropská unie je i nadále odhodlána v koordinaci s mezinárodními partnery podporovat obnovu, oživení a rekonstrukci Ukrajiny, a to i v oblasti psychologické a psychosociální rehabilitace a v oblasti pomoci při odminování. Evropská rada rovněž zhodnotila dosavadní činnost, pokud jde o ruský imobilizovaný majetek, a vyzývá Radu, vysokého představitele a Komisi, aby v této oblasti dosáhli pokroku, a to v souladu s právem EU a mezinárodním právem a v koordinaci s partnery.
7. Evropská unie je i nadále pevně odhodlána zajistit, aby Rusko neslo za válečnou agresi vůči Ukrajině plnou odpovědnost. Evropská rada vítá skutečnost, že mezinárodní středisko pro stíhání zločinu agrese vůči Ukrajině (ICPA) je připraveno zahájit provádění svých podpůrných aktivit. Evropská rada zhodnotila úsilí o zřízení tribunálu pro stíhání zločinu agrese vůči Ukrajině, včetně práce hlavní skupiny, a vyzývá v tomto ohledu k další činnosti. Tento tribunál by měl mít co nejširší meziregionální podporu a legitimitu. Evropská rada vítá přijetí Lublaňsko-Haagské úmluvy o mezinárodní spolupráci při vyšetřování a stíhání zločinu genocidia, zločinů proti lidskosti, válečných zločinů a jiných zločinů podle mezinárodního práva a vyzývá všechny země, aby se co nejdříve staly smluvními stranami této úmluvy. Evropská rada rovněž vítá skutečnost, že Rada Evropy zřídila registr škod způsobených agresí Ruské federace vůči Ukrajině, a vyzývá v tomto ohledu k další činnosti.

8. Evropská rada nanejvýš důrazně odsuzuje Ruskem prováděné protiprávní deportace a přesuny ukrajinských dětí a dalších civilistů do Ruska a Běloruska. Vyzývá Ruskou federaci a Bělorusko, aby okamžitě zajistily jejich bezpečný návrat.
9. Evropská rada jednala o možnostech, jak dále zvýšit tlak na Rusko s cílem oslabit jeho schopnost vést útočnou válku, mimo jiné prostřednictvím sankcí, jejich plného a účinného provádění a zamezení jejich porušování. V této souvislosti vítá přijetí 11. souboru sankcí. Evropská rada vyzývá spolunormotvůrce, aby urychleně dokončili práci na navrhované směrnici, jež má sblížit vymezení trestných činů a sankcí za porušení omezujících opatření Unie.
10. Evropská rada odsuzuje pokračující vojenskou podporu válečné agrese Ruska ze strany Íránu a Běloruska. Bělorusko musí přestat umožňovat ruským ozbrojeným silám využívání svého území, a to i pokud jde o rozmístění taktických jaderných zbraní. Írán musí Rusku přestat poskytovat drony.
11. Evropská rada oceňuje odhodlání Ukrajiny splnit požadované podmínky v rámci procesu přistoupení k EU, jakož i značné úsilí, které v tomto ohledu vynakládá. Vybízí Ukrajinu, aby pokračovala v provádění reformů. Evropská unie bude s Ukrajinou nadále úzce spolupracovat a podporovat ji v jejím úsilí o úplné splnění všech podmínek.
12. Evropská unie bude nadále podporovat Moldavskou republiku při řešení výzev, jimž čelí v důsledku ruské agrese vůči Ukrajině, i v reformním úsilí na její evropské cestě. Evropská rada oceňuje odhodlání Moldavské republiky splnit požadované podmínky v rámci procesu přistoupení k EU, jakož i značné úsilí, které v tomto ohledu vynakládá. Vítá nedávno předložený soubor podpůrných opatření a zahájení civilní partnerské mise EU. Vyjadřuje Moldavské republice uznání za úspěšnou organizaci druhého zasedání Evropského politického společenství, které se konalo dne 1. června 2023.

13. Evropská rada bere na vědomí kroky, jež v poslední době učinily gruzínské orgány. Evropská unie bude s Gruzii i nadále úzce spolupracovat s cílem podpořit ji při plnění požadovaných podmínek, aby pokročila na své evropské cestě.
14. Rusko i nadále zneužívá potraviny jako zbraně, a ohrožuje tak celosvětové potravinové zabezpečení. Evropská rada je vážně znepokojena dalším zpomalením provádění Černomořské obilné iniciativy a vyzývá k urychlenému a úplnému obnovení její činnosti. Zásadní význam pro posílení celosvětového potravinového zabezpečení mají i nadále trasy solidarity EU.
15. Evropská unie opětovně zdůrazňuje, že je odhodlána posílit podporu pro vysídlené osoby na Ukrajině i v Evropské unii, mimo jiné prostřednictvím přiměřené a flexibilní finanční pomoci určené členskými státy, jež se vyrovnávají s největší zátěží z hlediska zdravotních a životních nákladů uprchlíků a nákladů na jejich vzdělávání.

II. EKONOMIKA

16. Evropská rada si vyměnila názory na aktuální ekonomickou situaci.
17. V návaznosti na informace předsednictví Rady a Komise zhodnotila Evropská rada pokrok, jehož bylo dosaženo při zvyšování evropské dlouhodobé konkurenceschopnosti a produktivity, přičemž zvláštní pozornost věnovala prohloubení jednotného trhu, zachování jeho integrity, jeho čtyř svobod a jeho otevřenosti, zajištění rovných podmínek a vytvoření prorůstového regulačního rámce, který snižuje administrativní zátěž, při současném posílení průmyslové politiky a snížení strategických závislostí, zejména v nejcitlivějších oblastech.

18. Připomínajíc své závěry z března 2023 a s ohledem na urychlení souběžné transformace Unie na ekologickou a digitální ekonomiku Evropská rada:

- a) vybízí spolunormotvůrce, aby uspíšili práci na návrhu aktu o průmyslu pro nulové čisté emise a návrhu aktu o kritických surovinách s cílem dosáhnout dohody před koncem stávajícího legislativního cyklu, a vyzývá, aby se pokračilo s prací na vývoji strategických technologií a posílení jejich hodnotových řetězců;
- b) zdůrazňuje, že je důležité, aby se Evropská unie stala jedním z nejvýhodnějších míst pro rozvoj umělé inteligence, a že je třeba urychleně využít příležitostí ke konkrétnímu využívání umělé inteligence a řešit související rizika s cílem posílit v oblasti umělé inteligence inovace a důvěru, podpořit investice a její zavádění a přispět ke stanovení globálních standardů, a vyzývá spolunormotvůrce, aby urychleně dokončili práci na aktu o umělé inteligenci;
- c) vyzývá Komisi, aby navrhla iniciativu k přijetí naléhavých opatření za účelem zajištění dostatečné výroby a dostupnosti kriticky důležitých léčivých přípravků a jejich složek v Evropě a diverzifikace mezinárodních dodavatelských řetězců, a současně vyzývá spolunormotvůrce, aby pokračovali v práci na navrhované reformě právních předpisů týkajících se léčivých přípravků, a to i pokud jde o přístup k léčivým přípravkům a inovativní a konkurenceschopné farmaceutické odvětví, a aby tuto práci urychlili;
- d) vítá skutečnost, že pro zúčastněné členské státy vstoupila v platnost Dohoda o Jednotném patentovém soudu a následně začal být uplatňován jednotný patent, což pomůže posílit inovace a konkurenceschopnost;
- e) se zájmem očekává první roční posouzení pokroku v oblasti posilování konkurenceschopnosti a zvyšování produktivity a růstu v Unii, jímž se bude zabývat na zasedání v březnu 2024;

- f) vyzývá k tomu, aby na témže zasedání v březnu 2024 byla předložena nezávislá zpráva skupiny na vysoké úrovni o budoucnosti jednotného trhu, a vybízí nastupující předsednictví Rady a Komisi, aby v této práci za konzultace s členskými státy pokročily;
 - g) vyzývá Komisi, aby předložila soubor nástrojů s cílem řešit demografické výzvy, a zejména to, jak ovlivňují konkurenční výhodu Evropy.
19. Komise informovala o jednáních se Spojenými státy americkými o důsledcích zákona ke snížení inflace (IRA). Evropská rada vyzývá Komisi, aby s podporou členských států posoudila dopad zákona ke snížení inflace na investice a účinnost opatření přijatých v reakci na tento dopad Evropskou unií a jejími členskými státy a aby pokračovala v práci týkající se sledování a zlepšování investičních podmínek.
20. Evropská rada zdůrazňuje, že je nutné posílit hospodářskou odolnost i bezpečnost Unie s cílem hájit zájmy Unie na globální úrovni a současně zachovat otevřenou ekonomiku. Vyzývá k přístupu, který na základě hodnocení rizik poskytne přiměřené, přesné a cílené odpovědi na bezpečnostní výzvy.
21. Evropská rada vedla rozpravu o integrovaných doporučeních pro jednotlivé země ve znění projednaném Radou, což umožňuje uzavřít evropský semestr 2023.
22. Evropská rada vyzývá Radu, aby pokročila v práci na přezkumu správy ekonomických záležitostí s cílem dokončit legislativní práci v roce 2023.
23. Evropská rada bere na vědomí navrhovanou revizi víceletého finančního rámce. Evropská rada se bude touto záležitostí i nadále zabývat.

III. BEZPEČNOST A OBRANA

24. Evropská rada zhodnotila práci vykonanou za účelem provedení jejích předchozích závěrů, Versailleského prohlášení z března 2022 a Strategického kompasu.
25. Evropská rada připomíná, že je třeba posílit technologickou a průmyslovou základnu evropského odvětví obrany a učinit ji inovativnější, konkurenceschopnější a odolnější, zejména v novém strategickém prostředí, které vyžaduje obrannou připravenost a výrazné posílení dlouhodobé strategické schopnosti Evropy nést větší odpovědnost za svou vlastní obranu.
26. Evropská rada v tomto ohledu:
 - a) vyzývá, aby se pokračilo v práci ve všech oblastech činnosti zaměřené na dodávky a společný nákup munice a raketových střel, a zejména v souvislosti s aktem na podporu výroby munice (ASAP) s cílem urychleně jej přijmout;
 - b) vítá dohodu dosaženou ohledně aktu o posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA);
 - c) vyzývá Komisi, aby předložila návrh Evropského programu investic do obrany (EDIP) s cílem posílit kapacitu a odolnost evropské technologické a průmyslové základny obrany, včetně malých a středních podniků.
27. Evropská rada vítá rozhodnutí znovu zvýšit finanční strop Evropského mírového nástroje o 3,5 miliardy EUR, aby byla udržena globální zeměpisná působnost nástroje, bylo možné nadále poskytovat vojenskou podporu Ukrajině a byla zachována schopnost Unie předcházet krizím a konfliktům a rychle na ně reagovat a budovat kapacity prostřednictvím jejích výcvikových misí.

28. Evropská rada vítá pokrok v provádění Strategického kompasu, mimo jiné pokud jde o kybernetickou bezpečnost a obranu, hybridní hrozby, vojenskou mobilitu, vesmír a námořní bezpečnost. Vítá rovněž práci vykonanou za účelem posílení civilní SBOP, zejména nedávné schválení nového paktu pro civilní SBOP.
29. Evropská rada vítá práci týkající se politiky EU pro kybernetickou obranu a přezkumu souboru nástrojů EU pro diplomacii v oblasti kybernetiky, které mají posílit schopnost předcházet kybernetickým útokům, odrazovat od nich a reagovat na ně.

IV. ČÍNA

30. Evropská rada pokračovala ve strategické rozpravě o vztazích EU s Čínou a znovu potvrdila mnohostranný politický přístup EU k Číně, v jehož rámci je Čína současně partnerem, konkurentem i systémovým rivalem. Navzdory rozdílným politickým a hospodářským systémům mají Evropská unie a Čína společný zájem na udržování konstruktivních a stabilních vztahů, které se opírají o dodržování mezinárodního řádu založeného na pravidlech, vyváženou angažovanost a reciprocitu.
31. Evropská unie bude s Čínou i nadále spolupracovat v zájmu řešení globálních výzev a vybízí Čínu, aby přijala ambicióznější opatření v oblasti změny klimatu a biologické rozmanitosti, připravenosti zdravotnictví a připravenosti na pandemie, potravinového zabezpečení, snižování rizika katastrof, zmírnění dluhového břemene a humanitární pomoci.
32. Evropská unie a Čína jsou i nadále důležitými obchodními a hospodářskými partnery. Evropská unie bude usilovat o zajištění rovných podmínek v zájmu toho, aby byly obchodní a hospodářské vztahy vyvážené, reciproční a vzájemně prospěšné. V souladu s versailleským programem bude i nadále snižovat kritické závislosti a redukovat kritická zranitelná místa, mimo jiné ve svých dodavatelských řetězcích, a v případech, kdy je to nezbytné a vhodné, přistoupí ke snižování rizik a diverzifikaci. Evropská unie nemá v úmyslu zpřetrhat vazby ani se uzavírat do sebe.

33. Jako stálý člen Rady bezpečnosti OSN nese Čína mimořádnou odpovědnost za prosazování mezinárodního řádu založeného na pravidlech, Charty OSN a mezinárodního práva. Evropská rada proto Čínu vyzývá, aby naléhala na Rusko, aby ukončilo svou válečnou agresi a okamžitě, zcela a bezpodmínečně stáhlo své jednotky z Ukrajiny.
34. Východočínské a Jihočínské moře mají strategický význam z hlediska regionální a globální prosperity a bezpečnosti. Evropská unie je znepokojena rostoucím napětím v Tchajwanském průlivu. Evropská rada se staví proti jakýmkoli jednostranným pokusům o změnu současného stavu silou nebo nátlakem. Znovu potvrzuje, že EU důsledně uplatňuje „politiku jedné Číny“.
35. Evropská unie je i nadále pevně odhodlána prosazovat dodržování lidských práv a základních svobod. Evropská rada vítá skutečnost, že s Čínou byl obnoven dialog o lidských právech. Znovu vyjadřuje znepokojení v souvislosti s nucenou prací, zacházením s obránci lidských práv a příslušníky menšin, situací v Tibetu a Sin-ťiang, jakož i v souvislosti s plněním předchozích závazků Číny týkajících se Hongkongu.

V. VNĚJŠÍ VZTAHY

36. Evropská rada jednala o přípravách na nadcházející summit EU–CELAC. Summit bude příležitostí k obnovení a posílení partnerství na základě sdílených hodnot, historie a kultury, jakož i k dosažení dohody ohledně pozitivního programu zaměřeného na budoucnost. Pravidelný a strukturovaný dialog mezi oběma regiony zajistí pokračování a provádění konkrétních opatření v oblastech společného zájmu, včetně obchodu a investic. Evropská rada zdůrazňuje, že je důležité společně řešit globální klimatickou a environmentální krizi, rostoucí nerovnosti, příležitosti vyplývající z digitální transformace a potřebu diverzifikovat dodavatelské řetězce, jakož i bezprecedentní hrozby pro globální bezpečnost a řád založený na pravidlech.

37. Evropská rada vedla strategickou rozpravu o vztazích Evropské unie s partnery v jižním sousedství. V této souvislosti Evropská rada vítá práci, jež byla vykonána v souvislosti se vzájemně prospěšným komplexním souborem opatření v rámci partnerství s Tuniskem, který vychází z pilířů spočívajících v hospodářském rozvoji, investicích a obchodu, ekologické transformaci energetiky, migraci a mezilidských kontaktech, a podporuje obnovení politického dialogu v rámci dohody o přidružení mezi EU a Tuniskem. Zdůrazňuje význam posílení a rozvoje obdobných strategických partnerství mezi Evropskou unií a partnery v tomto regionu.
38. S odkazem na prohlášení ze summitu EU a západního Balkánu v Soluni ze dne 21. června 2003, na následné Sofijské, Záhřebské, Brdské a Tiranské prohlášení a na své předchozí závěry, zejména závěry ze zasedání konaného ve dnech 23. a 24. června 2022, Evropská rada znovu připomíná, že je plně a jednoznačně odhodlána prosazovat perspektivu členství západního Balkánu v EU a že podporuje urychlení procesu přistoupení v závislosti na dosažených výsledcích i souvisejících reformech.
39. Evropská rada odsuzuje nedávné násilné incidenty na severu Kosova^{*} a vyzývá k okamžité deeskalaci situace na základě klíčových prvků, které Evropská unie již nastínila dne 3. června 2023. Zúčastněné strany by měly vytvořit podmínky pro předčasné volby ve všech čtyřech obcích na severu Kosova. Nedojde-li ke zmírnění napětí, bude to mít negativní důsledky. Je nezbytné, aby pokračoval dialog zprostředkovaný EU a vedený vysokým představitelem a aby byla urychleně provedena dohoda o cestě k normalizaci a její prováděcí příloha. To zahrnuje založení sdružení/společenství obcí se srbskou většinou.

^{*} Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

40. V souladu se závazky týkajícími se multilateralismu přijatými na summitu Evropské unie a Africké unie, který se konal ve dnech 17. a 18. února 2022, podporuje Evropská rada posílenou přítomnost Africké unie na mezinárodních fórech, zejména v rámci skupiny G20.

VI. VÝCHODNÍ STŘEDOMOŘÍ

41. Evropská rada připomíná své předchozí závěry a je i nadále plně odhodlána usilovat o komplexní urovnání kyperského problému v rámci OSN v souladu s příslušnými rezolucemi Rady bezpečnosti OSN, jakož i se zásadami, na nichž je EU založena, a s *acquis*. Evropská unie vyzývá k urychlenému obnovení jednání a je připravena hrát aktivní úlohu při podpoře všech fází procesu vedeného OSN, a to všemi vhodnými prostředky, které má k dispozici.
42. Evropská rada připomíná své předchozí závěry o vztazích EU s Tureckem, včetně závěrů z června 2021 a prohlášení z března 2021, a s ohledem na nedávné volby v Turecku vyzývá vysokého představitele a Komisi, aby jí předložili zprávu o aktuálním stavu vztahů mezi EU a Tureckem, a to na základě nástrojů a možností identifikovaných Evropskou radou a s cílem postupovat strategickým a do budoucna zaměřeným způsobem.

VII. DALŠÍ BODY

43. Evropská rada si je vědoma výzev, jež představují meziodvětvové a přeshraniční krize, jakož i přírodní i člověkem způsobené katastrofy, z nichž mnohé ještě zhoršuje změna klimatu a vyvíjející se bezpečnostní prostředí v Evropě i ve světě. Zdůrazňuje, že je důležité posílit odolnost ve strategických oblastech prostřednictvím přístupu k připravenosti a reakci zohledňujícího veškerá rizika, s využitím příslušných mechanismů, mimo jiné mechanismu civilní ochrany Unie.